

SILABUS PREDMETA

1. Studijski program: Opšte pravo
2. Vrsta i nivo studija: Osnovne akademske studije
3. Naziv predmeta: Rimsko pravo I istorija pravnih institucija
4. Naziv predmeta na engleskom jeziku: Roman Law and History of Legal Institutions
5. Nastavnik: Prof. dr Nenad Stefanović
6. Status predmeta: Obavezan predmet na osnovnim akademskim studijama
7. Broj ESPB: 10
8. Semestar u kojem se sluša: I semestar
9. Uslov: -
10. Cilj predmeta:

Cilj predmeta je upoznavanje studenata sa pravnim poretком rimske države u periodu od osnivanja Rima (754 godine pre n.e.) pa do smrti cara Justinijana (565. god. n.e.). Upoznavanje sa istorijskim razvojem rimskog prava, institutima porodičnog, naslednog, stvarnog i obligacionog prava, kao i izučavanje civilnih postupaka, pružiće studentima adekvatnu teorijsku osnovu za dalje izučavanja privatnog, građanskog prava. Pravilno razumevanje pravnih institucija

različitih savremenih pravnih sistema, kroz proces njihovog nastanka i promena treba da doprinese sticanju opšte pravničke kulture. Ovaj predmet obuhvata elemente pravne istorije i uporednog prava, što ga čini temeljnim sadržajem pravnih studija.

11. Ishod predmeta:

Očekuje se da savladavanjem programa predmeta student uspešno može da:

- ovlada teorijskim znanjem iz oblasti svih grana privatnog prava koje su nastale na postulatima rimskog privatnog prava, što će doprineti daljem njegovom naučnom i stručnom usavršavanju;
- pokaže pravilno razumevanje pravnih institucija različitih pravnih sistema kroz proces njihovog nastanka i promena;
- objasni genezu razvoja evropske pravne tradicije u kontekstu evropskih integrativnih procesa;
- definiše osnovne pojmove tradicionalne i uporednopravne istorije kontinentalnog prava.

12. Osnovna literatura:

Srđan Šarkić (2023). Osnovi rimskog prava, Pravni fakultet Univerziteta Union: Službeni glasnik, Beograd;

Srđan Šarkić (2023). Osnovi pravne istorije, Pravni fakultet Univerziteta Union, Službeni glasnik, Beograd;

13. Dopunska stručna literatura i internet izvori:

- Malenica, A. (2021). Rimsko pravo. Pravni fakultet u Novom Sadu, Centar za izdavačku delatnost.
- Romac, A., "Rimsko pravo"
- Stojčević, D., "Rimsko privatno pravo"
- Srđan Šarkić "Opšta istorija države i prava"
- Obrad Stanojević "Istorija pravnih i političkih institucija"
- Sima Avramović "Uporedna pravna tradicija"

<https://scholar.google.com/>

<https://scindeks.ceon.rs/>

<http://sr.cobiss.net/istrazivaci.htm>

<https://sci-hub.se/>

<https://hrcak.srce.hr/>
<https://anali.rs/arhiva-idx/>
<https://www.academia.edu/>
<https://zbornik.pf.uns.ac.rs/izdanja/>
<https://www.gutenberg.org/>

14. Broj časova aktivne nastave:

90

15. Teorijska nastava:

$3 \cdot 15 = 45$

16. Praktična nastava / stručna praksa:

$3 \cdot 15 = 45$

17. Metode izvođenja nastave:

Usmena predavanja ilustrovana u Power Point-u, individualni i grupni radovi, interaktivni oblici nastave, prezentacije, diskusione grupe.

18. Ocenjivanja i provere znanja:

maksimalan broj poena 100

Plan realizacije programa po nedeljama:

R.B.	REDNI BROJ RADNE NEDELJE	NAZIV TEMATSKE JEDINICE	METODE IZVOĐENJA NASTAVE (iz knjige predmeta)	OSNOVNA LITERATURA (navesti literaturu i strane iz udžbenika koje se tog dana obrađuju)	DODATNA LITERATURA I IZVORI (stručna literatura, internet izvori, zakoni i sl.)
1.	prva radna nedelja	OSNOVI PRAVNE ISTORIJE: <ul style="list-style-type: none"> • Pojam istorije kao pravne nauke • Pojam i podela prava 	Ostvarivanje cilja predmeta podrazumeva: teorijsku nastavu uz navođenje primera iz prakse radi lakšeg razumevanja elementarnih pravnih instituta i pojmova, vežbe, izradu seminarskog rada, konsultacije sa studentima i dr.	Srđan Šarkić (2023). Osnovi pravne istorije, Pravni fakultet Univerziteta Union, Službeni glasnik, Beograd; str:11-29	<ul style="list-style-type: none"> • Srđan Šarkić “Opšta istorija države i prava” • Obrad Stanojević “Istorija pravnih i političkih institucija” • Sima Avramović “Uporedna pravna tradicija”
2.	druga radna nedelja	OSNOVI PRAVNE ISTORIJE: <ul style="list-style-type: none"> • Prvobitna zajednica • Vavilon 	Ostvarivanje cilja predmeta podrazumeva: teorijsku nastavu uz navođenje primera iz prakse radi lakšeg razumevanja elementarnih pravnih instituta i pojmova, vežbe, izradu seminarskog rada, konsultacije sa studentima i dr.	Srđan Šarkić (2023). Osnovi pravne istorije, Pravni fakultet Univerziteta Union, Službeni glasnik, Beograd; str: 29-50	<ul style="list-style-type: none"> • Srđan Šarkić “Opšta istorija države i prava” • Obrad Stanojević “Istorija pravnih i političkih institucija” • Sima Avramović “Uporedna pravna tradicija”

3.	treća radna nedelja	<p>OSNOVI PRAVNE ISTORIJE:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atina • Srednjevekovna država i društvo • Srednjevekovno pravo 	<p>Ostvarivanje cilja predmeta podrazumeva: teorijsku nastavu uz navođenje primera iz prakse radi lakšeg razumevanja elementarnih pravnih instituta i pojmova, vežbe, izradu seminarskog rada, konsultacije sa studentima i dr.</p>	<p>Srđan Šarkić (2023). Osnovi pravne istorije, Pravni fakultet Univerziteta Union, Službeni glasnik, Beograd; str: 51-72</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Srđan Šarkić “Opšta istorija države i prava” • Obrad Stanojević “Istorija pravnih i političkih institucija” • Sima Avramović “Uporedna pravna tradicija”
4.	četvrta radna nedelja	<p>OSNOVI PRAVNE ISTORIJE:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Franačka kraljevina • Francuska u srednjem veku • Englesko pravo • Arabljski kalifat 	<p>Ostvarivanje cilja predmeta podrazumeva: teorijsku nastavu uz navođenje primera iz prakse radi lakšeg razumevanja elementarnih pravnih instituta i pojmova, vežbe, izradu seminarskog rada, konsultacije sa studentima i dr.</p>	<p>Srđan Šarkić (2023). Osnovi pravne istorije, Pravni fakultet Univerziteta Union, Službeni glasnik, Beograd; str: 73-93</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Srđan Šarkić “Opšta istorija države i prava” • Obrad Stanojević “Istorija pravnih i političkih institucija” • Sima Avramović “Uporedna pravna tradicija”
5.	peta radna nedelja	<p>OSNOVI PRAVNE ISTORIJE:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vizantija • Srednjevekovno srpsko pravo 	<p>Ostvarivanje cilja predmeta podrazumeva: teorijsku nastavu uz navođenje primera iz prakse radi lakšeg razumevanja elementarnih pravnih instituta i pojmova, vežbe, izradu seminarskog rada, konsultacije sa studentima i dr.</p>	<p>Srđan Šarkić (2023). Osnovi pravne istorije, Pravni fakultet Univerziteta Union, Službeni glasnik, Beograd; str: 94-111</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Srđan Šarkić “Opšta istorija države i prava” • Obrad Stanojević “Istorija pravnih i političkih institucija” • Sima Avramović “Uporedna pravna tradicija”

6.	šesta radna nedelja	<p>OSNOVI PRAVNE ISTORIJE:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Građansko društvo • Buržoasko pravo (Engleska, SAD, Francuska) 	<p>Ostvarivanje cilja predmeta podrazumeva: teorijsku nastavu uz navođenje primera iz prakse radi lakšeg razumevanja elementarnih pravnih instituta i pojmova, vežbe, izradu seminarskog rada, konsultacije sa studentima i dr.</p>	<p>Srđan Šarkić (2023). Osnovi pravne istorije, Pravni fakultet Univerziteta Union, Službeni glasnik, Beograd; str:115-139</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Srđan Šarkić “Opšta istorija države i prava” • Obrad Stanojević “Istorija pravnih i političkih institucija” • Sima Avramović “Uporedna pravna tradicija”
7.	sedma radna nedelja	<p>OSNOVI PRAVNE ISTORIJE:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Srbija (1804 - 1914) 	<p>Ostvarivanje cilja predmeta podrazumeva: teorijsku nastavu uz navođenje primera iz prakse radi lakšeg razumevanja elementarnih pravnih instituta i pojmova, vežbe, izradu seminarskog rada, konsultacije sa studentima i dr.</p>	<p>Srđan Šarkić (2023). Osnovi pravne istorije, Pravni fakultet Univerziteta Union, Službeni glasnik, Beograd; str: 140 - 158</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Srđan Šarkić “Opšta istorija države i prava” • Obrad Stanojević “Istorija pravnih i političkih institucija” • Sima Avramović “Uporedna pravna tradicija”
8.	osma radna nedelja	<p>OSNOVI PRAVNE ISTORIJE:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Srbija (1914- 1941) 	<p>Ostvarivanje cilja predmeta podrazumeva: teorijsku nastavu uz navođenje primera iz prakse radi lakšeg razumevanja elementarnih pravnih instituta i pojmova, vežbe, izradu seminarskog rada, konsultacije sa studentima i dr.</p>	<p>Srđan Šarkić (2023). Osnovi pravne istorije, Pravni fakultet Univerziteta Union, Službeni glasnik, Beograd; str: 158-173</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Srđan Šarkić “Opšta istorija države i prava” • Obrad Stanojević “Istorija pravnih i političkih institucija” • Sima Avramović “Uporedna pravna tradicija”

9.	deveta radna nedelja	OSNOVI RIMSKOG PRAVA <ul style="list-style-type: none"> • Doba kraljeva • Doba republike • Doba principata • Doba dominata 	Ostvarivanje cilja predmeta podrazumeva: teorijsku nastavu uz navođenje primera iz prakse radi lakšeg razumevanja elementarnih pravnih instituta i pojmova, vežbe, izradu seminarskog rada, konsultacije sa studentima i dr.	Srđan Šarkić (2023). Osnovi rimskog prava, Pravni fakultet Univerziteta Union: Službeni glasnik, Beograd; str: 11-33	<ul style="list-style-type: none"> • Antun Malenica “Rimsko pravo” • Ante Romac “Rimsko pravo” • Dragomir Stojčević “Rimsko privatno pravo”
10.	deseta radna nedelja	OSNOVI RIMSKOG PRAVA <ul style="list-style-type: none"> • Varvarski zbornici rimskog prava • Vizantija • Glosatori • Postglosatori • Recepcija rimskog prava 	Ostvarivanje cilja predmeta podrazumeva: teorijsku nastavu uz navođenje primera iz prakse radi lakšeg razumevanja elementarnih pravnih instituta i pojmova, vežbe, izradu seminarskog rada, konsultacije sa studentima i dr.	Srđan Šarkić (2023). Osnovi rimskog prava, Pravni fakultet Univerziteta Union: Službeni glasnik, Beograd str: 34-56	<ul style="list-style-type: none"> • Antun Malenica “Rimsko pravo” • Ante Romac “Rimsko pravo” • Dragomir Stojčević “Rimsko privatno pravo”
11.	jedanaesta radna nedelja	OSNOVI RIMSKOG PRAVA <ul style="list-style-type: none"> • Stvarno pravo • Nasledno pravo 	Ostvarivanje cilja predmeta podrazumeva: teorijsku nastavu uz navođenje primera iz prakse radi lakšeg razumevanja elementarnih pravnih instituta i pojmova, vežbe, izradu seminarskog rada, konsultacije sa studentima i dr.	Srđan Šarkić (2023). Osnovi rimskog prava, Pravni fakultet Univerziteta Union: Službeni glasnik, Beograd str: 57-82	<ul style="list-style-type: none"> • Antun Malenica “Rimsko pravo” • Ante Romac “Rimsko pravo” • Dragomir Stojčević “Rimsko privatno pravo”

12.	dvanaesta radna nedelja	PRIPREMA ZA II KOLOKVIJUM Ponavljjanje gradiva OSNOVI RIMSKOG PRAVA Obligaciono pravo – Obligacioni odnos, izvršenje prestacije i gašenje obligacije	Ostvarivanje cilja predmeta podrazumeva: teorijsku nastavu uz navođenje primera iz prakse radi lakšeg razumevanja elementarnih pravnih instituta i pojmova, vežbe, izradu seminarskog rada, konsultacije sa studentima i dr.	Srđan Šarkić (2023). Osnovi rimskog prava, Pravni fakultet Univerziteta Union: Službeni glasnik, Beograd str: 83-95	<ul style="list-style-type: none"> • Antun Malenica “Rimsko pravo” • Ante Romac “Rimsko pravo” • Dragomir Stojčević “Rimsko privatno pravo”
13.	trinaesta radna nedelja	II KOLOKVIJUM OSNOVI RIMSKOG PRAVA <ul style="list-style-type: none"> - Obligaciono pravo - Izvori obligacija - Kontrakti, - Pacta. 	Ostvarivanje cilja predmeta podrazumeva: teorijsku nastavu uz navođenje primera iz prakse radi lakšeg razumevanja elementarnih pravnih instituta i pojmova, vežbe, izradu seminarskog rada, konsultacije sa studentima i dr.	Srđan Šarkić (2023). Osnovi rimskog prava, Pravni fakultet Univerziteta Union: Službeni glasnik, Beograd str: 96-109	<ul style="list-style-type: none"> • Antun Malenica “Rimsko pravo” • Ante Romac “Rimsko pravo” • Dragomir Stojčević “Rimsko privatno pravo”
14.	četрнаesta radna nedelja	OSNOVI RIMSKOG PRAVA <ul style="list-style-type: none"> - Obligaciono pravo - Izvori obligacija - Kvizikontrakti, - Delikti, - Kvazidelikti. 	Ostvarivanje cilja predmeta podrazumeva: teorijsku nastavu uz navođenje primera iz prakse radi lakšeg razumevanja elementarnih pravnih instituta i pojmova, vežbe, izradu seminarskog rada, konsultacije sa studentima i dr.	Srđan Šarkić (2023). Osnovi rimskog prava, Pravni fakultet Univerziteta Union: Službeni glasnik, Beograd str:110-118	<ul style="list-style-type: none"> • Antun Malenica “Rimsko pravo” • Ante Romac “Rimsko pravo” • Dragomir Stojčević “Rimsko privatno pravo”

15.	petnaesta radna nedelja	OSNOVI RIMSKOG PRAVA - Građanski sudski postupak	Ostvarivanje cilja predmeta podrazumeva: teorijsku nastavu uz navođenje primera iz prakse radi lakšeg razumevanja elementarnih pravnih instituta i pojmova, vežbe, izradu seminarskog rada, konsultacije sa studentima i dr.	Srđan Šarkić (2023). Osnovi rimskog prava, Pravni fakultet Univerziteta Union: Službeni glasnik, Beograd str: 119-131	<ul style="list-style-type: none"> • Antun Malenica “Rimsko pravo” • Ante Romac “Rimsko pravo” • Dragomir Stojčević “Rimsko privatno pravo”
-----	-------------------------------	---	--	--	--

Plan realizacije izvođenja vežbi po nedeljama:

R.B.	REDNI BROJ RADNE NEDELJE	NAZIV TEMATSKE JEDINICE	METODE IZVOĐENJA NASTAVE (iz knjige predmeta)	OSNOVNA LITERATURA (navesti literaturu i strane iz udžbenika koje se tog dana obrađuju)	DODATNA LITERATURA I IZVORI (stručna literatura, internet izvori, zakoni i sl.)
1.	prva radna nedelja				

2.	druga radna nedelja				
3.	treća radna nedelja				
4.	četvrta radna nedelja				
5.	peta radna nedelja				
6.	šesta radna nedelja				

7.	sedma radna nedelja				
8.	osma radna nedelja				
9.	deveta radna nedelja				
10.	deseta radna nedelja				
11.	jedanaesta radna nedelja				

12.	dvanaesta radna nedelja				
13.	trinaesta radna nedelja				
14.	četrnaesta radna nedelja				
15.	petnaesta radna nedelja				

TEME ZA SEMINARSKE RADOVE:

- Seminarski rad izrađuje se na osnovu spiska orijentacionih tema i u konsultaciji sa predmetnim nastavnikom.

Seminarski rad, u obimu od 10.000 do 15.000 karaktera, (13-15 kucanih strana) sa naslovnom stranom (naznaka Univerziteta i Fakulteta, naslov i vrsta rada, ime i broj indeksa studenta, ime mentora, mesto i datum), kao i obaveznim zaključkom i spiskom korišćenih izvora (stručna literatura, pravni i internet izvori), dostaviti u papirnoj ili elektronskoj verziji. Format teksta: Naslov- pt.14, Times New Roman, tekst - pt.12, margine 2.5, prored, 1.5

Predlozi tema:

Navesti predloge tema po stavkama (broj predloga nije ograničen, ali treba da ih bude dovoljno da studenti mogu da biraju)

1. Razvoj porodice u periodu prvobitne ljudske zajednice
3. Primitivno pravo-krvna osveta
4. Hamurabijev zakonik
5. Gortinski zakonik
6. Zakon XII tablica
7. Državno uredjenje Atine i Atinska demokratija
8. Državno uredjenje Sparte
9. Osnovna obeležja države i prava srednjeg veka
10. Odnos crkve i države u periodu srednjeg veka
11. Dušanov zakonik – pravne institucije
12. Dušanov zakonik – sudovi i sudski postupak
13. Države Helenističkog doba
14. Opšte i partikularno pravo

15. Hrišćanstvo
16. Magna Carta Libertatum
17. Habeas corpus act
18. Srpski građanski zakonik (1844.) – pojedina oblast ili član
19. Srpski krivični zakonik (1860.) – pojedina oblast ili član
20. Veza vizantijskog i rimskog prava
21. Justinijanov kodifikacija
22. Specifičnosti civilnog prava – Civil law
23. Specifičnosti precedentnog prava – Common law
24. Francuska Deklaracija o pravima čoveka i građanina
25. Francuski građanski zakonik – Code Civile (1804.)
26. Pravo u doba rimskih kraljeva
27. Pravo u doba Republike
28. Društvo i pravo u doba principata
29. Državno uređenje i pravo u doba dominata
30. Iustitia
31. Tutorstvo u rimskom pravu
32. Zajam (mutuum) kao realni izvor obligacija u rimskom pravu
33. Ostava (depositum) kao realni izvor obligacija u rimskom pravu
34. Emptio venditio (kupoprodaja) u rimskom pravu
35. Furtum (krađa) u rimskom pravu
36. Dolus malus (prevara) u rimskom pravu
37. Negotiorum gestio (nezvano vršenje tuđih poslova) u rimskom pravu
38. Delicta iuris civilis u rimskom pravu
39. Societas (ortakluk) u rimskom pravu
40. Tužba u sudskom postupku u rimskom pravu

PREDISBITNE OBAVEZE

Nabrajanje predisbitnih obaveza:

1. Aktivnost u toku predavanja
2. Praktična nastava - vežbe
3. Kolokvijumi
4. SeminarSKI rad

- način ispitivanja: Usmeni ispit
- koje tematske jedinice su obuhvaćene ispitom/kolokvijumom

- I KOLOKVIJUM

- Pojam istorije kao pravne nauke
- Pojam i podela prava
- Prvobitna zajednica
- Vavilon
- Atina
- Srednjevekovna država i društvo
- Srednjevekovno pravo
- Franačka kraljevina
- Francuska u srednjem veku
- Englesko pravo
- Arabljanski kalifat
- Vizantija

II KOLOKVIJUM

- Srednjevekovno srpsko pravo
- Građansko društvo
- Buržoasko pravo (Engleska, SAD, Francuska)
- Srbija (1804 - 1914)
- Srbija (1914- 1941)
- način provere stečenih kompetencija

NAČIN FORMIRANJA OCENE

Predispitne obaveze	Poena	Završni ispit	Poena
Aktivnost u toku predavanja	10	pismeni ispit	30
Praktična nastava – vežbe	10	usmeni ispit	
Kolokvijumi (I i II)	20		
Seminarski rad	30		

ISPITNA PITANJA:

1. Pojam istorije kao nauke (str.11-12)
2. Periodizacija istorije (str.12-13)
3. Istorijski izvori (str.13 i 16)
4. Pomoćne istorijske nauke (str.16-19)
5. Pojam, struktura i podela prava (str. 19-23)
6. Nastanak pravne istorije (str.23-25)
7. Prvobitna zajednica – pojam i izvori (str.29-30)
8. Periodizacija prvobitne zajednice (str. 30-31)
9. Brak, porodica i srodstvo u prvobitnoj zajednici (str. 31-33)
10. Organizacija društva u prvobitnoj zajednici (str. 33-34)
11. Društvena pravila u prvobitnoj zajednici (str. 35-36)
12. Religija u prvobitnoj zajednici (str. 36-37)
13. Opšta obeležja starog veka (str. 41 i 42)
14. Vavilon - izvori (str. 42 - 45)
15. Vavilon – državno uređenje (str. 45)
16. Vavilon – pravo (str. 45-51)
17. Atina – postanak i obrazovanje demokratije (str.51-54)

18. Državno uređenje Atine u vreme demokratije (str. 55-58)
19. Pravni položaj stanovništva u Atini (str. 58-60)
20. Srednjevekovni država i društvo (str. 63-66)
21. Hrišćanstvo (str. 67-68)
22. Srednjevekovno pravo (str. 69-73)
23. Franačka kraljevina (str. 73-78)
24. Srednjevekovna Francuska (istorija, državno i društveno uređenje, pravo) (str. 78-85)
25. Srednjevekovna Engleska (str. 85-91)
26. Arabijski kalifat i šerijatsko pravo (str.91-94)
27. Vizantija – Istorija, državno uređenje i vizantijski feudalizam (str. 94-98)
28. Vizantijsko pravo (str. 98-100)
29. Srednjevekovno srpsko pravo - Izvori (str.100-102)
30. Srednjevekovno srpsko pravo – Statusno pravo (str. 103-105)
31. Srednjevekovno srpsko pravo – Državno uređenje (str. 105-107)
32. Srednjevekovno srpsko pravo - Krivično pravo (str. 107-110)
33. Srednjevekovno srpsko pravo – Građansko pravo (str. 110)
34. Srednjevekovno srpsko pravo –Organizacija sudova i sudski postupak (str. 110-112)
35. Građansko društvo (str.114-117)
36. Buržoasko pravo (str. 117-118)
37. Engleska (Velika Britanija, Ujedinjeno Kraljevstvo) (str. 118-123)

38. Sjedinjene Američke Države (str.123 - 129)
  39. Francuska (Pregled istorijskog razvitka i državnog uređenja) (str. 129-137)
  40. Francusko pravo (str. 138 - 140)
  41. Srbija – Borba za autonomiju (1804 - 1830) (str. 140-145)
  42. Srbija kao vazalna država (1830 - 1878) – Prva vladavina kneza Miloša i Mihaila Obrenovića – Hatišerifi i Turski ustav (1830 - 1842) (str. 145-147)
  43. Vladavina Aleksandra Karađorđevića (1842 - 1858) – Istorijat i Srpski građanski zakonik (str. 148-150)
  44. Druga vladavina kneza Miloša i Mihaila Obrenovića (1859 – 1868) – Svetoandrejska skupština, Ustavni zakoni, Kodifikacija krivičnog prava (str. 150-151)
  45. Od namesničke vlade do sticanja nezavisnosti – Namesnički ustav (1868 – 1878) (str. 152-153)
  46. Srbija kao nezavisna država – Od Berlinskog kongresa do abdikacije kralja Milana (1878 – 1889) – Ustav iz 1888. godine (str. 153-155)
  47. Vladavina Aleksandra Obrenovića (1889 – 1903) (str. 155-157)
  48. Vladavina Petra Karađorđevića (1903 – 1914) – Ustav iz 1903 (str. 157)
  49. Prvi svetski rat i nastanak Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca (158-161)
  50. Vidovdanski ustav (str. 161-165)
  51. Kraljevina Jugoslavija (1929-1941) (str.165-166)
  52. Ustav Kraljevine Jugoslavije (str. 166-168)
  53. Banovina Hrvatska (str. 168-169)
  54. Pravni sistem u Kraljevini (1918 - 1941) (str. 170-171)
  55. Državni udar 27. marta 1941. godine (str. 171 – 172)
-

56. Doba kraljeva (str.11-13)
57. Doba republike (str.14-20)
58. Doba principata (str.21-23)
59. Doba dominata - Državno uređenje, društveno ekonomski odnosi (str.24-27)
60. Doba dominata - Milanski edikt i pravo u doba dominata (str.28-31)
61. Sudbina rimskog prava posle propasti rimske države (str.33-40)
62. Pojam i podela rimskog prava (str.41-44)
63. Statusno pravo - Pravna sposobnost (str.45-48)
64. Statusno pravo - Poslovna sposobnost (str.48-51)
65. Porodično pravo - Vrste srodstva i oblici porodice (str.51-54)
66. Porodično pravo – Brak (str.54-56)
67. Stvarno pravo – Stvari (str.57-59)
68. Stvarno pravo – Svojina (str.59-64)
69. Stvarno pravo – Državina i stvarna prava na tuđim stvarima(str.65-69)
70. Nasledno pravo – Osnovi po kojima se nasleđuje – testamentalno nasleđivanje (str.69-75)
71. Nasledno pravo – Osnovi po kojima se nasleđuje – intestatsko nasleđivanje (str. 76-78)
72. Nasledno pravo – Singularne sukcesije u slučaju smrti (str.78-80)
73. Nasledno pravo – Prijem nasleđa (str.80-83)
74. Obligaciono pravo – Obligacioni odnos (str.83-90)
75. Obligaciono pravo – Izvršenje prestacije i posledice neizvršenja (str.90-93)

76. Obligaciono pravo – Gašenje obligacije bez izvršenja prestacije (str.93-95)
77. Kontrakti (str.96)
78. Verbalni kontrakti (str.97)
79. Literarni i realni kontrakti (str.97-102)
80. Konsenzualni kontrakti (str.102-106)
81. Bezimena kontrakti (str.107)
82. Pacta (str.108-110)
83. Kvazikontrakti (str.110-112)
84. Delikti – delicta iuris civilis (str.112-115)
85. Delikti – Pretorski delikti (str.115-117)
86. Kvazidelikti (str.117-118)
87. Sudski postupak u rimskom pravu
88. Vrste građanskog sudskog postupka – Legisakcioni postupak (str.122-126)
89. Vrste građanskog sudskog postupka – Formularni postupak (str.126-128)
90. Vrste građanskog sudskog postupka – Ekstraordinarni postupak (str.128-130)